

MINISTEREN

DANVA
Att.: Carl-Emil Larsen
sv@danva.dk
danva@danva.dk

Dato
Dok.id
J. nr. 2010-3042
Deres ref.

Frederiksholms Kanal 27 F
1220 København K

Telefon 33 92 33 55

Kære Carl-Emil Larsen

Tak for din henvendelse af 22. juni 2010 vedrørende kommunalt ejede vandselskaber og etablering af motorveje.

Det er udgangspunktet i vejlovens § 106 vedrørende det såkaldte gæsteprincip, at ledninger til forsyninger ligger som gæst i vejarealet. Det indebærer, at ledningsejeren selv bekoster udgifterne til ledningsflytninger i tilfælde, hvor ledningsflytning er nødvendiggjort af vejarbejder. Til gengæld betaler ledningsejeren ikke noget vederlag for at have sine forsyningsledninger liggende i vejarealet.

I vejlovens § 20 findes en undtagelse til hovedreglen i § 106. Undtagelsen indebærer, at hvis der ved et hovedlandevejsanlæg, dvs. anlæg af statslig vej, påføres en kommune eller et fælleskommunalt selskab udgifter til omlægning eller flytning af ledninger, skal udgifterne hertil afholdes af statskassen.

Tankegangen bag bestemmelsen i § 20 er, at når kommunale og fælleskommunale ledningsejere har placeret deres ledninger i arealer, hvor de selv er vejbestyrelse, så disponerer de selv i forbindelse med udbygning og lignende af deres vejarealer og kan afveje de relevante hensyn. Det gælder også i forhold til spørgsmålet om håndteringen af omkostningerne ved en eventuel ledningsflytning, idet kommunen optræder både som vejbestyrelse og ledningsejer.

Da hovedlandevejsarbejder udføres af Vejdirektoratet, der ikke har et økonomisk interessefællesskab med de kommunale ledningsejere, ændres forudsætningerne. Beslutningskompetencen over vejens udbygning er således ikke længere kommunal. Udgangspunktet for § 20 i vejloven er dermed at tilgodese, at Vejdirektoratet ikke kan påberåbe sig gæsteprincippet i forhold til de kommunale myndigheders ledninger i kommunens egne vejarealer.

Undtagelsen finder således ikke anvendelse i forhold til private ledningsejere, der er gæster både i relation til den kommunale vejbestyrelse og i forbindelse med hovedlandevejsarbejder. Ved omdannelsen af en kommunal forsyningsvirksomhed til selskab på privatretligt grundlag ophører undtagelsen fra gæsteprincippet. Dette gælder ikke kun i relation til Vejdirektoratets nyanlæg, men også i relation til den kommunale vejbestyrelse, hvor der ikke længere er identitet mellem vejbestyrelse og forsyningselskab.

Det fremgår af din henvendelse, at DANVA og Foreningen af Danske Vandværker den 10. juni 2005 skrev til Trafikudvalget vedrørende den manglende ligestilling mellem offentligt ejede og privat ejede forsyninger.

Med vedtagelsen af Vandsektorloven er netop sikret ligestilling mellem offentligt ejede og privat ejede forsyninger, idet alle forsyningsvirksomheder nu er privatretligt organiseret. Vandsektorloven har således afskaffet den forskelsbehandling, som DANVA og Foreningen af Danske Vandværker var utilfredse med i 2005, idet alle forsyningsvirksomheder nu opererer efter gæsteprincippet.

Det fremgår af taksationspraksis på området, at skæringstidspunktet for, hvornår § 20 i vejloven finder anvendelse afhænger af, hvornår beslutningen om omdannelse til aktie eller anpartsselskab er truffet.

Taksationskommissionen har således i kendelse af 20. juni 2006 udtalt, at "gæsteprincippet i vejlovens § 106 modificeres af vejlovens § 20, hvis der er tale om amtslige, kommunale, eller fælleskommunale ledninger". Med hensyn til den konkrete afløbsledning i sagen, var der enighed om, at vejlovens § 20 var gældende for denne ledning, idet beslutningen om omdannelse af Københavns Energi fandt sted efter beslutningen om omlægning af ledningen.

Omdannelsen til aktie eller anpartsselskaber indebærer endvidere, at de kommunale forsyningselskaber har opnået en større grad af finansieringsmuligheder, herunder i forhold til låneoptagelse. Muligheden for at agere på privatretlige vilkår medfører således også en fordel for forsyningselskaberne, idet det bl.a. medfører en større grad af frihed til at tilrettelægge økonomi og finansiering.

Jeg mener umiddelbart, på baggrund af de foreliggende oplysninger, at de økonomiske udfordringer har et omfang, som bør kunne løses af de offentligt ejede vandforsyningselskaber, på samme måde som det også er tilfældet for andre forsyningsvirksomheder inden for blandt andet elforsyning og gasforsyning, som er etableret på privatretligt grundlag.

Forudsætningen om, at ledningsejeren selv bekoster udgifterne til ledningsflytninger i tilfælde, hvor ledningsflytning er nødvendiggjort af vejarbejder, afspejler jo, at ledningsejeren ikke betaler noget vederlag for at have sine forsyningsledninger liggende i vejarealet.

Med venlig hilsen

Hans Chr. Schmidt